

पहिल्या दिवशी चरण स्पर्श

अंबाबाई मंदिर किरणोत्सवास प्रारंभ

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

प्राचीन भारतीय मंदिर स्थापत्य कलेचा आविष्कार असणाऱ्या करवीर निवासिनी अंबाबाई मंदिरातील दक्षिणायन कालखंडातील किरणोत्सवास बुधवारपासून प्रारंभ झाला. पहिल्याच दिवशी मावळतीच्या सुवर्ण किरणांनी सायंकाळी ५ वाजून ४६ मिनिटांनी देवीचा चरण स्पर्श केला. दरम्यान, किरणोत्सव पाहण्यासाठी भाविक-पर्यटकांनी मंदिरात मोठी गर्दी केली होती. दरम्यान, किरणोत्सव मार्गातील बहुतांशी अडथळे देवस्थान व्यवस्थापन समितीच्या वतीने किरणोत्सव सुरू होण्यापूर्वीच काढण्यात आले आहेत. यंदा किरणांची तीव्रता चांगली असून किरणोत्सव पूर्ण क्षमतेने होईल, अशी माहिती खगोल अभ्यासक प्रा. डॉ. मिलिंद कांरंजकर यांनी दिली.

वर्षाच्या दक्षिणायनाच्या कालखंडातील किरणोत्सवास बुधवारी सायंकाळी ५ वाजून २ मिनिटांनी सूर्यकिरणे पश्चिमेकडील महाद्वारातून मंदिराच्या दिशेने आली. ५ वाजून ५ मिनिटे ते ५ वाजून २३ मिनिटे असा गरुडमंडपातून प्रवास केला. गणपती मंदिरापासून ते गणपती चौकापर्यंत ५ वाजून

कोल्हापूर : १) किरणोत्सवाच्या पहिल्या दिवशी (बुधवार) मावळतीच्या सूर्यकिरणांनी अंबाबाई देवीच्या मूर्तीचा चरण स्पर्श केला. २) मावळतीच्या सोनेरी सूर्यकिरणांचा प्रवास मंदिरात असा झाला. (छाया : पप्पू अन्तार)

सोशल मीडियासह स्क्रीनची व्यवस्था

याच दिवसांचा किरणोत्सव भाविकांना घरबसल्या आणि व्यवस्थित पाहता याचा यासाठी देवस्थान समितीच्या वतीने सोशल मीडियासह मंदिर परिसरात ठिकाणिकाणी एलईडी स्क्रीनची व्यवस्था करण्यात आली आहे. याचा लाभ घेण्याचे आवाहन देवस्थान समितीच्या वतीने करण्यात आले आहे.

३० मिनिटांनी किरणे पोहोचली. कासव चौकात ५ वाजून ३२ मिनिटांनी तर पितळी उंबऱ्यावर ५ वाजून ३६ मिनिटांनी किरणे पोहोचली. खजिना चौकात ५ वाजून ३८ मिनिटांनी आणि चांदीच्या उंबऱ्यावर ५ वाजून ३९ मिनिटांनी किरणे पोहोचली. ५ वाजून ४२ मिनिटांनी संगमरवरी पायऱ्यांवर प्रवास करत ५ वाजून ४६ मिनिटांनी देवीचा चरणस्पर्श केला.

किरणोत्सवाप्रसंगी देवस्थान समितीचे सचिव

शिवराज नाईकवाडे, व्यवस्थापक महादेव दिंडे, धर्मशास्त्र मार्गदर्शक गणेश नेर्लेकर-देसाई, सोसा टीव्ही विभागाचे प्रमुख राहुल जगताप, मनषाच्या नगररचना विभागाचे सहायक संचालक रामचंद्र महाजन, कनिष्ठ अभियंता सुनील भाईक, खगोल अभ्यासक डॉ. मिलिंद कांरंजकर यांच्यासह विवेकानंद महाविद्यालयाने विद्यार्थी आणि देवस्थान समितीचे पदाधिकारी उपस्थित होते.

मावळतीच्या सूर्यकिरणांचा देवीच्या चरणांना स्पर्श

धूलिकणांचाही अभ्यास; करवीर निवासिनी अंबाबाईचा किरणोत्सव

कोल्हापूर, ता. ९ : करवीर निवासिनी श्री अंबाबाई मंदिरातील किरणोत्सवाला प्रारंभ झाला असून, आज मावळतीच्या सूर्यकिरणांनी देवीचा चरणस्पर्श केला. दुपारी चार वाजून ५९ मिनिटांनी मावळतीच्या सूर्यकिरणांनी महाद्वार प्रवेशद्वाराजवळ प्रवेश केला. सार्यकाळी पाच वाजून ४६ मिनिटांनी चरणस्पर्श करून ती मूर्तीच्या डावीकडे लुप्त झाली. दरम्यान, सलग पाच दिवस हा सोहळा होणार असून, भाविकांच्या सोयीसाठी मंदिर परिसरात तीन ठिकाणी एलईडी स्क्रीन लावले आहेत. देवस्थान समितीच्या डिजिटल प्लॅटफॉर्मवरूनही सोहळ्याचे थेट प्रसारण केले जात आहे.

किरणांचा प्रवास असा :

- महाद्वार प्रवेशद्वार : दुपार चार वाजून ४६ मिनिटे,
- गरुड मंडप मागील बाजू : सार्यकाळी पाच वाजून पाच मिनिटे,
- गणपती चौक : पाच वाजून ३० मिनिटे,
- पितळी उंबरठा : पाच वाजून ३२ मिनिटे,
- चांदीचा उंबरठा : पाच वाजून ३९ मिनिटे,
- संगमरवरी पाथरी : पाच वाजून ४२ मिनिटे,
- चरणास्पर्श : पाच वाजून ४६ मिनिटे

किरणोत्सव मार्गात धूलिकणांचा अडथळा येतो का, हे तपासण्यासाठी या किरणोत्सवात अग्निमोमोटरचा वापर केला आहे. या मोमोटरच्या सहाय्याने वाऱ्याचा वेग मोजता येतो. वाऱ्याचा वेग अधिक असेल तर धूलिकण मोठ्या संख्येने आडवे येतात आणि त्याचा किरणोत्सवात मोठा अडथळा निर्माण होऊ शकतो. पण, वाऱ्याचा वेग योग्य असून, तीन वर्षांच्या तुलनेत किरणांची तीव्रता दक्षिणावत काळ्यात तिपटीने वाढली असल्याचे विवेकानंद महाविद्यालयाच्या खगोलशास्त्र व पदार्थविज्ञान विभागाचे प्रमुख प्रा. डॉ. मिलिंद कारंजकर यांनी सांगितले.

वर्षातून दोनदा ३१ जानेवारी, १ व २ फेब्रुवारी आणि ९ ते ११ नोव्हेंबर या काळात किरणोत्सवाचा सोहळा होतो. पण, खगोलीय घडामोडींमुळे या तारखामध्ये बदल झाला आहे का,

याचा अभ्यास सुरू आहे. त्यासाठी तीन वर्षांपासून पाच दिवसांचा हा सोहळा देवस्थान समितीने जाहीर केला असून, प्रत्येक किरणोत्सवाच्या रोजच्या नोंदी ठेवल्या जात आहेत.

कोल्हापूर : श्री अंबाबाई मंदिरात किरणोत्सवाला प्रारंभ झाला आहे. बुधवारी मावळतीच्या सूर्यकिरणांनी देवीचा चरणस्पर्श केला आणि सूर्यकिरणे डाव्या बाजूने लुप्त झाली. (मोहन मेसरी : सकाळ छायाचित्रसेवा)

01/10/2022
10-11-22

पहिल्या दिवशी सूर्यकिरणांनी केला अंबाबाईला चरणस्पर्श

प्रतिनिधी

कोल्हापूर

करवीर निवासिनी अंबाबाई देवीच्या दक्षिणायन किरणोत्सवाला बुधवारपासून प्रारंभ झाला. स्वच्छ आणि निरभ्र आकाशामुळे सूर्यकिरणांनी देवीचे चरणस्पर्श केले. ५.४६ मिनिटांनी देवीचे चरण स्पर्श करून ५.४८ ला एक सेकंद चरणावर विसावून सूर्यकिरणे डाव्या बाजूला लुप्त झाली. चरणस्पर्श होताच भाविकांनी अंबा माता की जयचा एकच जयघोष केला. त्यानंतर देवीची आरती झाली.

दक्षिणायन किरणोत्सवावेळी अंबाबाई देवीचे भाविकांनी दर्शन घेतले. मंगळवारी घेतलेल्या चाचणीत किरणोत्सवात अडथळे येणार असल्याने किरणोत्सव होणार नाही अशीच स्थिती होती. परंतु बुधवारी आकाश निरभ्र असल्याने किरणोत्सव पूर्ण क्षमतेने झाला.

कोल्हापूर : अंबाबाईच्या दक्षिणायन किरणोत्सवाच्या पहिल्या दिवशी सूर्यकिरणांनी देवीचे चरणस्पर्श केले.

किरणोत्सव पूर्ण क्षमतेने

अंबाबाई देवीच्या दक्षिणायन किरणोत्सवाच्या पहिल्या दिवशी पूर्ण क्षमतेने किरणोत्सव झाला. देवीचे चरणस्पर्श करून किरणे डाव्या बाजूला लुप्त झाली. चरणस्पर्श झाल्यानंतर एका इमारतीच्या मागे सूर्यकिरणे लुप्त झाली. किरणोत्सवातील अडथळांची महापालिकेच्या अधिकाऱ्यांनी पाहणी केली असून, किरणोत्सवातील अडथळे दूर करण्यासाठी ते मदत करतील. आज किरणोत्सवामध्ये थोडा बदल केला जाईल.

शिवराज नाईकवाडे (सचिव, पश्चिम महाराष्ट्र देवस्थान व्यवस्थापन समिती)

■ स्वच्छ व निरभ्र आकाशामुळे विना अडथळा पूर्ण क्षमतेने किरणोत्सव

पाच वर्षांत पहिल्यांदाच

किरणांची तीव्रता चांगली गेल्या चार ते पाच वर्षांत पहिल्यांदाच किरणांची तीव्रता जास्त होती. अंबाबाईचा किरणोत्सव आणि वाऱ्याचा वेग विवेकानंद कॉलेजमधील पदार्थ विज्ञान व खगोलशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. मिलिंद कारंजकर यांनी 'अॅनिमो मिटर' या उपकरणाच्या सहाय्याने तपासली. किरणांची तीव्रता व वाऱ्याचा वेग अपेक्षित होता. वाऱ्याचा वेग जास्त असता तर किरणामध्ये अडथळे निर्माण होण्याची शक्यता होती.

डॉ. मिलिंद कारंजकर
(खगोलशास्त्र विभागप्रमुख,
विवेकानंद कॉलेज)

टप्प्या-टप्प्याने मंदिरातील महाद्वार गेट ४.५९, गरुड मंडपात ५.२३, गणपती चौक ५.३०, कासव चौक ५.३२, पितळी उंबरठा ५.३६, खजिना चौक ५.३८, अंबाबाईच्या गामाऱ्याचा चांदीचा उंबरठा ५.३९, संगमरवरी पायरी ५.४४, कटांजन ५.४५ असा प्रवास करीत सूर्यकिरणांनी ५.४६ ते ५.४८ वाजता देवीचे चरणस्पर्श केले. त्यानंतर सूर्यकिरणे थोडी

वर सरकून दोन सेकंद देवीच्या चरणावर विसावली.

सूर्यकिरणाच्या दुसऱ्या दिवशी गुरुवारीसुद्धा निरभ्र आकाश राहिले तर देवीच्या कमरेपर्यंत किरणे पोहचण्याची शक्यता आहे.

Kirnotsav begins at Mahalaxmi temple; rays touch idol's feet

Rahul Gayakwad
@timesgroup.com

Kolhapur: The festival of rays, also known as Kirnotsav, began at Mahalaxmi temple from Wednesday.

The rare phenomenon takes place twice a year when the rays of the sun directly fall on the idol of the goddess. On the

The temple authorities had stopped the darshan at the temple for around 15 minutes and as many as three LED screens were installed for live streaming of the phenomenon

The rare phenomenon takes place twice a year

first day of Kiranotsav the rays were falling on the feet of the idol.

The temple authorities had stopped the darshan at the temple for around 15 minutes and as many as three LED screens were installed for live streaming the phenomenon.

Shivraj Naikawde, secretary of Paschim Maharashtra Devasthan Samiti (PMDS), said, "With clear sky and ob-

structions removed, the rays of the sun reached the feet of the idol with full intensity on Wednesday evening. The rays entered the Mahadwar gate at 5pm and reached the feet of the idol at 5.46pm." He added, "Earlier, Kirnotsav was held only for three days, but now after a study was carried out by Vivekanand college professor Milind Karanjkar, the festival is being celebrated for five consecutive

days. Accordingly, the festival will continue till November 13."

The temple administration had also made arrangements for live streaming Kirnotsav on various social media platforms for devotees in India and abroad. "Those who had come to the temple experienced Kirnotsav on the LED screens installed on the temple premises," Naikawde said.

11/11/2022
PR
12-11-22